

rea acestor serbări, la care s'au împărțit haine și încălțăminte în preț de vre-o 4000 coroane, s'a distribuit și chipul foarte succes al fericitului episcop Popazu, executat în mod artistic.

Catastrofa din Italia.

Tot mai îngrozitoare se prezentă priveștea ținuturilor încercate de cutremurul de pământ. După știri mai nouă numărul morților trece peste 200,000, o cifră într'adevăr înspăimântătoare...

În toată Europa și America s'a pornit acțiunea de salvare pentru alinarea durerilor grozave ale celor rămași pe drumuri în dricul ernii. În toate statele se fac colecte de bani, premergând cu exemple capetele încoronate și din toate părțile lumii au pornit trenuri și vapoare la fața locului, aducând ajutoare în haine, alimente și bandage. În fruntea acțiunii de salvare merge regina Elena a Italiei, care zi și noapte veghează prin spitalele din Messina a căpătâiul boinavilor, alinându-le durerile crâncene.

Cutremurele continuă și acuma, deși cu mai puțină putere. Ele produc însă din nou groază nebună între cei vii. O astfel de scenă s'a petrecut alaltăieri în Messina, când, simțindu-se un nou cutremur, cei răniți au sărit din paturi, ca să-și scape viața. Numai cu mare forță bolnavii au putut fi liniștiți și reținuți în paturi. Cu aceasta ocaziune s'a ales și regina Elena cu niște scârieturi mai ușoare la piept.

Scene grozave se potrec la împărțirea hranei. Cei flămânzi se aruncă ca niște animale sălbatice asupra soldaților, ca să ajungă mai înte la un codru de pâine. Pentru restabilirea ordinii, soldații sunt nevoiți a împărți alimentele, apărându-se în contra mulțimei cu baionete și revolvere.

Îată știrile cele mai nouă :

Atena, 3 Ianuarie. Camera a votat cu unanimitate un credit de o sută de mii de lei pentru victimele din Italia. Guvernul a decis să trimită un cuirasat cu un transport de medici și ajutoare la Messina.

Roma, 3 Ianuarie. Toate serbările cu ocaziunea carnavalului s'au interzis în toată Italia. Această măsură va avea de urmare o serie de mari falimente în lumea comercială.

Palermo, 3 Ianuarie. Știri din Messina anunță că suveranii și-au amânat plecarea din acest oraș. Regele se interesează de aproape de opera de salvare. Sâmbătă suveranii au voit să viziteze și alte localități distruse de pe coasta Calabriei, dar n'au putut-o face din cauză că marea fiind înfuriată n'au putut debarca la Reggio.

Eri s'au scos de sub dărâmaturi fără să aibă alte răni decât simple contuziuni la cap și picioare, domnișoara Laureani; Sâmbătă s'au găsit sub dărâmaturi, viu, un maior. Cu multă greutate s'a putut da la o parte mormanele de pietri până ce maiorul a avut capul și trunchiul liber; dar de oare ce venise noaptea și nu era luminată, maiorul a rugat pe soldați să intrerupă salvarea sa până a doua zi, și în adevăr eri dimineață maiorul a fost cu totul liberat.

Tot eri a fost scos de sub dărâmaturi un copilă îmbrăcat numai cu o cămășuță și care stase timp de patru zile îngropat sub dărâmaturi, dar neatin. Lumea nu pricepe cum de a putut rezista frigului, foamei și setei.

Palermo, 3 Ianuarie. Incendiul este acum localizat pretutindeni. De trei zile ploaia cade mereu, inundând străzile, făcându-le impracticabile. Seara, mari faruri electrice ale vapoarelor, iluminează macabrul peisagi. Când și când se aud focuri de revolvere: poliția și trupele împușcă câinii cari au turbat în număr foarte mare.

Neapole, 3 Ianuarie. În timpul operațiunilor de salvare 3 matrozii ruși au fost omorați de zidurile care au căzut peste ei. Matrozii ruși au dat tot ce au avut la ei pentru cei refugiați, — chiar și mantalele lor. Din cauza aceasta multe din victimele supraviețuitoare erau îmbrăcate cu mantale de matrozii. O domnișoară avea uniforma unui ofițer.

Milano, 3 Ianuarie. Papa a dat ordin ca întâia sa ofrandă de 100,000 lire să fie sporită până la un milion, de unde se vor acorda ajutoare bănești, ajutoare alimentare, etc. Papa a comunicat prefectului că îi pune la dispoziție un spital pentru 500 de răniți. Vaticanul i-a asupra-și toate cheltuielile.

New-York, 3 Ianuarie. Președintele Statelor -Unite va invita congresul, să acorde

un ajutor de 10 milioane de franci pentru victimele dostrastrului din Italia de Sud.

Roma, 3 Ianuarie. Ministrul Orlandi a trimis d-lui Giolitti următoarea depeșă din Messina: Timpul s'a îmbunătățit puțin, regele a plecat la Seilla și Bagnara, dar marea agitată l'a împiedecat să debarce. Regele a putut debarca la Cannitello, localitatea e complet distrusă, și apoi la San-Giovanni, unde condițiunile sunt înspăimântătoare. Suveranul a vizitat baracele transformate în spitale, și a dus apoi la Reggio; aproape toți răniții din acest oraș au fost îmbarcați. Regele s'a înapoiat la Messina unde ordinea în serviciul de salvare continuă a se organiza și a se îmbunătăți. Serviciul de pansare al răniților și de expediere în alt oraș continuă; eri au plecat 3000 răniți aproximativ. Se speră că azi vor putea pleca un număr și mai mare de răniți, Azi s'a început a se veni în ajutorul satelor din interior cari sunt fără merinde. Măsură energice se iau în contra celor ce pradă. Noaptea trecută la Reggio a avut loc ciocnire între prădători și forța publică; un bersaglier și un vameș au pierit în luptă.

Regina îngrijește la spitalele de răniți cu mare eroism. Eri seara un nou cutremur de pământ s'a produs provocând panică în spital; Regina, cercând să împiedece fuga desordonată a celor din spital, a suferit contuziuni la piept, din fericire fără importanță.

Peirea lumii.

O doamnă care a putut să se refugieze, deși rănită, din Messina la Catania, descrie astfel nenorocirea întâmplată: Numai imaginea iadului se poate apropia de sconeile petrecute la Messina. Când s'a auzit prima sguduitură noi toți durmeam încă. Eu m'am deșteptat din cauza oscilării casei și scârțâitul ferestrelor, o secundă după aceea am fost aruncată din pat. Totul începea să se prăbușească și o ploaie torențială se porni pe neașteptate. Strigăte sperate se auzeau din toate părțile. Nici unul nu încerca să fugă; mie mi se părea că moartea mi-a înghețat sângele în vine. Fratele meu și sora mea erau cu mine, și eu mă țineam după ei, deși mobilele se răsturnau din toate părțile și ne isbeau pricinuindu-mi rane grele. Așteptam am ajuns în fine afară, foarte sumar îmbrăcată. Pe stradă am întâlnit sute de refugiați. Casele se clătinau încă, când încă că marea se arunca pe uscat. Era adevărata peirea lumii. Valurile făceau un șgomot infernal și reflectau sinistru incendiul unui palat. De-odată se auzi o bubuitură îngrozitoare, ce sgudui din nou orașul din temelii. Probabil trebuie să fi explodat gazometrul. În fine am ajuns pe piața principală, pe care se îngrămădiseră ca la vre-o 2-3 mii de persoane, toate cuprinse de o panică mortală. Din ce s'a mai întâmplat, nu-mi aduc aminte decât de aceea, că o sută de persoane au fost îngropate sub ruinele caselor, eu am loșinat și nu mai știam nimic.

Dela frați la frați.

Îată textul telegrammei trimisă de președintele camerei deputaților din Roma, ca răspuns la telegrama de simpatie și condolențe, trimisă de camera română :

Președintelui camerei din România

»Mă fac interpretul sentimentelor de cea mai vie recunoștință a camerei italiene, pentru expresiunile de simpatie și de condolențe, pe cari adunarea deputaților români ni-le-a trimis prin dv.

»Amuțiți de durere în fața mormântului tragic și fumegând al fraților noștri din Sicilia și Calabria avem consolațiunea să știm că inima italiană vibrează în eoul inimii universale și că în nenorocirea noastră fără exemplu națiunea română, soră și amicică plânge cu noi împreună.»

*Președintele camerei
Macora.*

Complicațiunile în Orient.

Declarațiunile lui Milanovici în Scupcină. D-l Novacovici progresist, d-nii Protiți, vechi radical, Stoiunoviți, tânăr radical, interpelează guvernul întrebând ce a făcut în lavoarea drepturilor poporului sârbesc și în special dacă guvernul a pledat pentru autonomia Bosniei și dacă a asigurat participarea Serbiei la conferența puterilor.

Ministrul de externe, d-l Milovanovici, luând cuvântul, relevă că acordul sârbo-muntenegrean în aceste chestiuni este realizat grație patriotismului principelui și poporului muntenegrean. Ministrul spune apoi: este o ironie amară a se zice că

popoarele balcanice au obținut grație Rușiei libertatea de care s'au bucurat del-1812 la 1876. Prima acțiune a Austro-Ungariei, care prin congresul din Berlin a fost instituită ca pază contra ambițiilor Rusiei în Balcani, a fost aservirea celor două țări balcanice. Acuma trebuie să ne apărăm contra Austro-Ungariei, să împiedecăm înaintarea ei către marea Egee. Austro-Ungaria nu mai trebuie să fie sârbo-balkanică. Situațiunea creată prin tratatul de Berlin poate fi îmbunătățită numai dacă Bosnia și Hertegovina vor primi o deplină sau o semi-suveranitate sub controlul Europei. Frontiera legitimă între Austro-Ungaria și Balcani trebuie să rămână Sava și Dunărea. Dacă Austro-Ungaria își îndeplinește misiunea de a servi de legătură între popoarele germane și popoarele romane, și slave, atunci statele din Balcani se vor putea ralia în jurul Austro-Ungariei, aceasta nu poate avea loc, însă dacă Austria vrea să sezeze de forța ei. Această concordie ar putea domni definitiv numai dacă Austro-Ungaria socotește că fruntăriile ce le avea până acum, sunt cele definitive.

D-l Milovanovici a încheiat cerând încrederea parlamentului deoarece în situațiunea internațională actuală, dintr'un moment într'altul ar putea obveni fapte cari să necesite o deplină libertate de acțiune din partea guvernului sârbesc. (Aplauze repetate).

Tinerii radicali și progresiștii păstrează o liniște demonstrativă. Vechii radicali și naționaliștii lipsese dela ședință. D-l Novacovici luând apoi cuvântul zice: Serbia cu armele în mână trebuie să spună Europei ce îi lipsește spre a putea trăi. (Aplauze).

»Politika« află că d-l Milovanovici a primit ordinea de zi în sensul interpelării și că în consecință cabinetul Velimirovici va rămânea în funcțiune.

Boicotul din Turcia în contra produselor și mărfurilor din Austro-Ungaria devine din ce în ce tot mai pronunțat și ostil, în loc ca să slăbească și seadă. Se întâmplă multe excесе, față cu cari autoritățile turcești stau cu mâinile încrucisate. Marchizul Pallavicini a făcut din nou serioase remonstrări la guvernul Sultanului. El a arătat cum mișcarea desfrântată și ilegală de boicot dă naștere unor excесе și violențe, în contra cărora autoritățile nu fac nici un pas. Ambasadorul Pallavicini a mai declarat, că Austro-Ungaria a fost până acuma ca crucea, dar dacă se vor mai repeti incidente de acestea, ele pot aduce după sine consecințe serioase.

La posta din Mersina d. e. a fost maltratat un hamal, care ducea în spinare pachete de postă din Austro-Ungaria. Și acest incident a dat prilegiu lui Pallavicini de a protesta. Parte din excesele de cari vorbim mai sus sunt însă și de natură mai gravă. Ele atacă chiar vaza monarhică noastră. Așa de pildă întâmplărie din Beirut, unde a fost bombardată cu pietri clădirea consulatului Austro-Ungar, smulgându-se și sfărâmându-se tablele cu vulturul cu 2 capete de sub ferestrele ei.

Guvernul sârbesc a comandat 2 milioane și jum. cartușe și multe arme în Hermsdal (Belgia). Furnizarea se va face contra numerar, înainte de luna lui Martie viitor.

Bandele sârbești. Forța bandelor sârbești actualmente nu trece peste 400 de inși. Cartierul principal este în Valjevo, unde se află locotenentul Obanovici, fost adjutant al regelui. Acolo sunt vre-o 120 de voluntari, dintre cari jumătate sunt Sârbi din Macedonia. La Zornik se găsește banda voivodului Sokolovici tare de vre-o 20 de inși; în Srebrenici o voivodul Scopjanici, din Koretz, cu 15 inși; în Lovniza e căpitanul Nenadovici cu o bandă de 25 de inși. În Iwanitza este de asemenea o bandă sub comanda haiducului Stojanovici. Alte bande se mai găsește la Kragujevatz precum și în alte orașe. Afiliații bandelor trăiesc pe la particulari, cari binevoiesc să-i întrețină, și, mai primesc afară de aceasta dela comitetul apărării naționale pe săptămână câte 3 dinari și jumătate.

Comitetul junilor turci are de cuget a pune în lucrare în toată Turcia un șir de protestări în contra anexiunei insulei Creta. Din cauza atitudinii Greciei față cu Creta, Otomanii voiesc să introducă un boicot și în contra Grecilor. Dacă se va dovedi, că guvernul grecesc și regele George sunt direct amestecați în complotul pentru anexiunea Cretei, atunci, scrie »Jeni Gazetta«, trebuie să-i supunem unui boicot

mult mai aspru decât acela în contra Austriacilor.

În timpul dia urmă ajiuțațiunea ce se face în Rusia contra Austro-Ungariei, a uat dimensiuni foarte mari. E deci remarcabil curajul ce l'a avut publicistul Gribovski, de a ținea în societatea literară în Petersburg o conferență, în care a condamnat cu asprime această ajiuțațiune în contra Austro-Ungariei, declarând că panslavismul amenință Rusia cu serioase pericole.

Dela Teatrul Național.

Eucurești, 15 Decembrie 1908

Noutatea săptămânei trecute, sau piesa favorită pe scena Teatrului Național în această săptămână, a fost »Rivalia« de Kistemaeckers și Delard, traducere de Brătescu-Voinesti.

E una din piesele de salon în stil francez, o dramă modernă în adeveratul înțeles al cuvântului, dar modernă nu prin nivelul puțin moral la care e coborâtă viața modernă în astfel de piese (cari uneori și-au avut trecerea și la Teatrul Național) Oricât caz ar căuta să se facă cu realismul în arta dramatică în special ca și în artă în general, nu se va putea trece anumite hotare ale așa numitei conștiințe publice sau mai pe scurt, nu se va putea trece peste morală în curent. Și vecinic va fi o morală; dacă nu întotdeauna aceeași, va fi însă vecinic o morală, care se va întemeia pe aceleași motive, care va avea vecinic același izvor.

Sunt întotdeauna în societatea orașelor mari pături, cari din pricina ce nu se pot analiza aici, aleargă vecinic după ceva nou în teatru.

Sufletul acestor — să le zicem mai bine — categorii sociale nu mai așteaptă poate nimic dela avere, pe care cu toate că pe zi ce trece o heltuiesc cu mai bună furie, n'o mai pot prețui; nu mai așteaptă nimic dela ranguri, dacă le-au trecut pe toate; sunt oameni, biruți toți de aparența biruinței în toate minciunile sociale, și convenționale. Acești oameni formează adevărate clase sociale, de bogați, de financieri, de intelectuali penzionați (cu toate că pot fi tineri) și obșnui. O nouă morală, o nouă știință a viței cu anturajul ei de perceptive ocrotitoare, o nouă artă (cu pretenții serioase) se pune în serviciul acestei categorii sociale, formată la rândul ei din amestecul unor elemente atât de deo-ebite. Și acest nou fel de a înțelege morala sau arta, ca și »morală în artă«, își creiază apostolii săi, cum a creiat pe Bernstein, pe evreul Bernstein, Parisul.

Și întotdeauna mediul social, coborât moralmente, va crea din sânul său talente ce inspiră și moralmente colorite. — Și alte medii sociale cu moravuri curate, cu credințe, cu speranțe, vor crea talente, și se vor încerca din nou să clădească aceea ce au dărâmat alții, vor încerca din nou să unească adevărul cu idealismul, înălțând, iar nu coborând sufletele.

În »Rivalia« ni-se desfășură dinaintea o dramă modernă, ca e se petrece în casa unui sculptor. O tânără fată strică o casă. Dar îată împrejurările: Un sculptor, prin o mană neobșnuită zi și noapte, dar în deosebi prin talentul său, reușește să-și câștige un nume frumos, și atât prin ajutorul daltei, dar mai ales prin casatorie e-junge la o înfloritoare stare materială; a iubit, stimat și apreciat de cei dimprejur, dar o cu o căldă iubire înconjurat de soția lui, care știe să-i prețuiască în deosebi talentul.

Împrejurările (ruina lor materială) fac pe niște rude ale lor să le între în casă în mai multe rânduri și pentru timpuri mai îndelungi: tatăl și o tânără fată violonistă distinsă. Sculptorul e fermecat, cântecul ei din vioară îl farmecă, trumșetia ei îl face să-și piardă capul; e trist, această iubire îl îndepărtează de arta lui. Dar tânăra muzicantă e înconjurată și de atenția unui baron, cu cinstea lui specială de om de afaceri, de iubirea curată a unui alt om, care-și cheltuisese aproape toată averea, dar al cărui suflet rămăsese tot bun și naiv. Nivelul moral al dramei e mult ridicat prin tăria prin care această fată respinge pe toți acești oameni. Dar artistul, sculptorul, e însuși captivat, o captivează — și victima e soția lui, care rămâne cu o rană adâncă în inimă, nefericită pentru toată viața. E ceva care pare chiar moral în rătăcirile acestui soț: Mărturisirea cătră propria lui soție a păcatului ce-l săvârșește, a nedreptății ce-o co-

mite zilnic față de ea, de soția lui, re-
mușcarea lui neputințioasă, chipul lui de
învis își deșteaptă mila. Dar cu cele mai
calde vorbe, cu cele mai sfâșietoare ac-
cente de durere și de iubire, soția nu-l
mai poate îndupleca pe soț, care vrea să
plece cu iubita, cu care poartă de câteva
luni legături. Nici cu amintirea ceasurilor
de muncă fericită în atelierul său nu-l
poate reține. Pe această amintire îl răs-
vrătește împotriva muncii lui de odinio-
ară, împotriva operei mai noi care-i stă
în față: *o fată visătoare* — și într'un ac-
ces de revoltă împotriva acelei întrupări,
fără viață, fără lumina ochiului și a gân-
dirii, împotriva acestei întrupări, căreia
n-a putut să-i dea nimic din talentul său,
operă, care i-a răpit atâtea zile din viață,
dar el nu i-a putut da ei nici o viață —
într'un acces de furie îi slăramă capul.

După mai bine de un an de rătăcire
însă, după-ce a pierdut și plinș copilul, pe
care i-l dăduse iubirea, se întoarce mai
învis decât cum plecase, ca să-și mai re-
vadă încă odată căminul părăsit. Dar se
întoarce cu teamă, întră noaptea pe furie
vine «acasă», dar totuși se întreabă, unde
e acasă...

Cu toată paza lui soția îl surprinde
în covârșita unui bun prietin al casei, de
odinoară. Ei își mai vorbesc, se iubesc
încă, dar sunt atâtea ziduri cari s'au ridi-
cat între ei, și chiar legea i-a des-
părțit...

Actul acesta e cel din urmă. E nu-
mai un fel de morală. Și pare chiar de
prisos. Și tocmai din pricina acestui act
final, care slăbește acțiunea și nu aduce
ceva nou, nu adună elementele dramei, ci
par' că le risipește și le slăbește greuta-
tea — din pricina acestui act final, mai
mult decât din pricina altor lipsuri ale
piesei. «Rivalia», nu va putea să aibă cău-
tarea pieselor favorite din stagiunea acea-
sta, ca: *Falimentul*, *Haidelbergul de altă-
dată*, *Institutorii etc*

În schimb această dramă a pus în
evidență un nou talent dramatic în rolul
tinerei fete, talentul în adevăr surprinzător
al d-rei Tina Barbu, de care am mai
amintit, la lunie, cu prilejul reprezentăției
de examen dată de absolvenții ultimului
an ai conservatorului la Teatrul Liric.

R. C.

STIRILE ZILEI.

22 Decembrie v.

Pomenirea metropolitului Andrei har.
de Șaguna și a Eviscopului Ioan Popasu,
s'a săvârșit cu mare solemnitate Sâmbătă
în 20 Decembrie v. și în Lugej de către
despărțământul învățătorilor confesional
din tractul Lugoșului. La oarele 9 s'a ce-
lebrat un parastas solemn în biserică de
preoțimea locală, după care învățătorii
veniți au trecut în spațioasa sală a școa-
lei, unde președintele despărțământului
P. O. D. Dr. George Popovici a deschis
ședința prin un discurs festiv. Corul ele-
vilor, sub conducerea bravului învățător
Alexandru Onae, a executat frumosul «Imn
festiv» a lui Z. Boiu, după care d-l învă-
țător G. Joandrea și-a cetit operatul său
despre viața marelui Șaguna. Prelegerea
practică cu același obiect a d-lui învățător
Onae a fost la înălțime. După aceasta se
trece la constituirea biroului, re alegându-
se unanim biroul cel vechiu.

**Răscumpărarea felicitărilor de anul
noul prin donațiuni la masa studenților
români din Brașov.**

Dr. G. Venter 5 cor. D-na Balașa St.
Blehea 10 cor. Nic. Dima 20 cor. P. Per-
cea 3 cor. I. Petrovici 2 cor. P. Dima 3
cor. Dr. St. Stinghe 2 cor. Nic Bogdan 2
cor. Dr. I. Bunea 2 cor. A. Ciornea 2 cor.
P. Budiu 2 cor. Ip. Ilasievici 4 cor. N.
Stinghe 2 cor. Gh. Chelariu 4 cor. Axente
Banciu 2 cor.

România pentru victimele din Calabria.
D. Beccaria d'Incesa, ministrul Italiei la
București a primit suma de **10.000 lei din
partea M. S. Regelui Carol** pentru victi-
mele înspăimântătoare ale catastrofei din Ita-
lia. Suveranul a însoțit acest dar cu o
crisooare călduroasă, prin care își exprimă
o adâncă părere de rău pentru marea ne-
norocire ce a izbit Italia.

**Consiliul Băncii naționale a votat
suma de 10,000 lei pentru victimele groaz-
nicei catastrofe din Italia de sud.** Banca
națională va deschide și o listă de sub-
scripție.

Ca urmare la telegrama de condo-
nență trimisă Regelui Italiei de Regele
Carol a primit următorul răspuns: «Buna
la telegramă m'a incredințat odată mai
mult de amiciția ta fidelă și călduroasă
de mine și de țara mea, atât de in-

cercată; cu inima pătrunsă' de tristețată și
recunoștință, îți mulțumesc în mod viu»
Vittorio Emanuele.

Comitetul Crucei Roșii a Doamnelor
din România a lansat un apel călduros
pentru colectarea de bani în favorul celor
nenorociti.

Cassier la filiala «Albinei» din Brașov
a fost numit d-l *Anastase Boiu*, funcționar
la centrala «Albinei» din Sibiu.

Sinodul protopopesc oprit. În Septem-
vrie avea să se țină la Miercurea (I. Sibiu)
sinodul protopopesc al preoțimii gr. or.
române din acel tract, dar a fost, precum
știm, oprit pe cuvânt că nu s'a anunțat
mai înainte autorității politice, după cum
reclamă ordonanța ministrului de interne.
Dând protopopul apel contra acestei vol-
nții, a desființat vice-comitele comitatului
Sibiu aceasta opreliște pe cuvânt, că si-
noadele protopopescii, bazate pe Statutul
Organic, nu se pot conzidera ca adunări
poporale.

«Marile binefăcători» ai poporului din
Scheiu profesorii A. Vaicu și N. Sulică au eșelat
prin absență atât la serbarea școlară cât și la ser-
viciul divin și la împărțirea hainelor. Deasemenea
și protopopul Brașovului Voina a ținut să ab-
senteze dela serbarea școlară și dela serbarea îm-
părțirii hainelor. Fără comentari!

Convocare. Toți membrii *reuniunii
de înmormântare din Zernești*, se con-
voacă conform §. 11, 14 și 18 din statute
la 6-a adunare generală ce s'a va ținea
la 10 Ianuarie 1909 st. n. la oarele 1 d.
amiazi în localul destinat spre aceasta.

Lucrările adunării generale sunt: 1.
raportul comitetului administrativ. 2. re-
vizuirea socotelilor pe anul 1908. 3. ale-
gera oficialilor pe un nou perioadă de 3
ani și anume a directorului, secretarului,
cassarului și a 12 membrii din comitetul
administrativ. *Zernești*, în 1 Ianuarie 1909.
N. Garoin, director. Sperchez, secretar.

AVIZ La filiala institutului «*Economul*»
din *Gherla* a fost numit în ședința dela
31 Decembrie 1908 juriscovul al filialei
Domnul Dr. Cornel Rus, avocat în Gherla,
care în această calitate face parte din co-
mitetul de cenzură prezidiat de dirigentul
filialei. În urma acestei numiri dirigentul
de până acum al filialei Domnul Nicolau
Tincu, în considerarea relațiilor de afi-
nitate, în care se află cu Domnul Dr.
Cornel Rus, a văzut incompatibil postul
său și dorind de a înlătura chiar și apa-
rența unui nepotism, a strămut pe lângă
direcțiunea Institutului să i-se primească
retragerea dela conducerea filialei. Apre-
țind acest motiv direcțiunea a primit ab-
zicerea Domnului Nicolau Tincu, hotărând
să-i exprime mulțumită protocolară pentru
înfiorirea filialei noastre din Gherla. *Di-
recțiunea «Economului».*

Concurs. Devenind vacant postul de
oficiant la biroul orașenesc de circulațiune
pentru străini, s'a deschis pentru ocuparea
acestui post concurs cu termenul de expi-
rare 20 Ianuar st. n. 1909. Dola cei ce
voiesc a ocupa acest post se recere să
cunoască perfect cele 3 limbi ale țării cât
și împrejurările locale și ale jurului. Con-
curenții la acest post pot primi informațiuni
mai detaliate dela președintele comite-
ului de circulațiune pentru străini, d-l senar
Friedrich Fabricius, căruiu concursu la
acest post au să înmaneze în persoana
suplicelui lor până la termenul 20 Ianuar
n. 1909.

Răspândirea limbilor străine culte.
Din cei 400 de milioane de inși cari vor-
besc cele mai principale limbi moderne:
germana, engleza, franceza, italiana, spa-
niola, portugeză, sau rusă, 27 la sută vor-
besc englezește, deci mai mulți de 1/4; în
rândul al doilea vine limba germană cu
18.7 la sută; apoi franceză cu 12 la sută;
spaniola cu 10 la sută; italiana cu 8 la
sută și portugheza cu 3 la sută.

O budincă enormă. Un statistician
curios (nu știm dacă o fi adevărat) a fă-
cut socoteala budincilor, cari se mănâncă
în Londra cu prilejul primei zile de Cră-
ciun. Rezultatele sunt uimitoare. Statisti-
cianul a calculat, că dacă ar strânge la
un loc toate budincile, cari s'au măn-
cat în anul acesta, am avea o budincă eormă
de 15 metri înălțime, cu un diametru de
20 metri, și un cubaj de 3475 de metri
cubi. Pentru o astfel de budincă, curiosul
statistician crede că ar trebui cel puțin
un milion de ouă și 50,000 de chilograme
de zahar. Inchipuiți-vă câte lemne ar fi tre-
bit pentru încălzirea unui astfel de cup-
tor! E nostim statisticianul englez.

NECROLOG. Subscrișii cu inima înfrân-
ă de durere facem cunoscută trecerea
lin viață a mult iubitelui nostru soț, tată,
frate, moș și socru Ioan N. Grozea
proprietar, care și-a dat blândul său suflet
în mâinile a tot Puternicului Duminecă în
3 Ianuarie st. n. a. c. în etate de 75 de
ani, și al fericitei sale căsătorii de 50 ani
împărțit fiind ca bun creștin ce s'a do-
vedit cu Sfintele Taine. Rămășițele pă-
mântești ale scumpului defunct se vor ri-
dica dela locuința sa și se vor depune
spre vecinică odihnă în cimiterul biserice
române greco-cat. din Tohanul-vechiu, în
9 Ianuarie st. n. 1909 la oara 1 după a-
miază.

Tohanul-vechiu, în 4 Ianuarie n. 1909
Fie-i țărâna ușoară și memoria binecu-
văntată!

Nicolae Grozea pensionist, ca frate;
Elena Grozea născ. Clococean, ca soție;
George I. Grozea, ca fiu; Elena Grozea
născ Radu, ca noră; Ioan și Marioara
Strămtu născ Grozea, Nicolae G. Grozea
ca nepoți; Valer Strămtu ca strănepot.

Invitare.

*Reuniunea femeilor române pentru
ajutorarea văduvelor sărace din Brașov și
Săcele* aranjază în presara anului nou,
31 Dec. v. (13 Ian. n.), voind a-și sărbători
aniversarea de 25 ani de viață, un

Festival artistic

cu un program ales, și după aceea o
Petrecere cu dans.

Comitetul Reuniunii invită în modul
acesta cu dragoste frățească pe P. T. pu-
blic românesc din Brașov și jur, atât la
festival cât și la petrecere și-l roagă a se
presenta în număr frumos cu aceasta oca-
siune, spre ridicarea acestei serbări romă-
nești.

*Alle invitări speciale nu se mai tri-
mel.* Atât festivalul cât și petrecerea se
țin în reduta orașului Brașov. Inceputul e
la 8 oare sara.

Brașov, în 21 Decembrie v. 1908.

În numele comitetului Reuniunii:

Balașa Blehea, Dr. Iosif Blaga,
președintă, secretar.

ULTIME ȘTIRI.

Viena, 4 Ianuarie. O expediție de
ajutoare din partea societății vieneze
voluntare de salvare cu trei furgoaane
pentru bucatărie și mari cantități de
merinde de sub conducerea doctoru-
lui Charas a plecat la fața locului
catastrofei în Italia.

București, 4 Ian. Corpurile le-
guitoare au loat vacanță până la 12
Ianuarie v. 1909.

București, 4 Ian. Eri s'a făcut
în București alegerea a trei deputați
în colegiul II. Pentru aceste trei lo-
curi au pus câte trei candidați par-
tidul liberal, partidul conservator-ju-
nimist și partidul conservator-democrat.
Lupta a fost foarte aprigă Totuși,
grație măsurilor prevăzute de lege,
ciocnirile au fost evitate și alegerea
s'a făcut în regulă *Neîntruind nici
unul din candidați majoritatea ab-
solută de voturi, biroul a declarat
balotaj pentru toate cele trei mandate.*
Alegerea de balotaj se va face Du-
minecă 28 Dec. v. Din 4757 votanți
înscrisi au votat 3155 alegători. 62
voturi au fost anulate. Voturile s'au
împărțit astfel. Pentru candidații par-
tidului liberal: Dr. Baiechi 844, H.
Theodorachi 1005 și I. N. Cezărescu
991 voturi. Candidații partidului con-
servator: M. Deslin 1036, Dr. Leonte
934, și D. Dobrescu 972. Candidații
partidului conservator-democrat: N.
Eleva 1223. B. Păltineanu 1048 și
Ioan Th. Florescu 1049 voturi.

La Romanști a fost ales deputat
la colegiul III liberalul C. Șuculescu cu
881 voturi față de conservatorul-de-
mocrat St. Popp (466 voturi).

Roma, 4 Ianuarie. Suveranul Ita-
liei au sosit eri la Roma.

Berlin, 4 Ianuarie. Se crede, că
numărul Germanilor, cari au fost vic-
timele catastrofei din Messina, trece
de 500.

Londra, 4 Ianuarie. Din Messina
se comunică: Sinuciderile sunt colosal
de numeroase din cauză că mai toți
cei scăpați de catastrofa sunt atinși
de alienație mentală. Ospiciile sunt
pline Deputatul Tonciano negăsindu-și
nevasta a inebunit. Apoi a devenit
furios și a fost nevoie să i se pună
cămașa de forță. Bancherul Sevini ne-
găsindu-și soția s'a împușcat. Soția
sa a fost însă salvată pe un vapor.
Aceasta aflând că soțul ei s'a împuș-
cat a inebunit. Consulul englez a fost
găsit cu picioarele sfărâmate ținân-
du-și fetița în brațe.

Roma, 4 Ianuarie. Arhiepiscopul
Messinei, care era crezut mort, a fost
salvat. El povestește că în momen-
tul catastrofei se afla în capelă. Orice
încercare de salvare era imposibilă,
toate eșirile fiind astupate. Înaltul
prelat inghenunchie în fața icoanei lui
Christos, unde rămase câteva zile
până în momentul când a fost salvat.
Spunând atunci că este arhiepiscop,
salvatorii l'au crezut nebun.

Neapole, 4 Ianuarie. Mortalitatea
între ranți e foarte mare din cauză,
că au stat zile întregi sub dărâmă-
turi cu răniile deschise și fără nici o
îngrijire, așa că s'au declarat infecții.

Diverse.

**Goethe și cutremurul din Messina
dela 1783.** Goethe era la curtea dela Wei-
mar; aici a simțit el marele cutremur de
la Messina din 1783. În miezul nopții își
chiamă servitorul și îl întreabă, dacă nu
a văzut ceva pe cer. Servitorul răspunde
negativ, tot așa și un soldat, care făcea
paza palatului. Ascultă. zise Goethe ser-
vitorului său, noi sau avem acum un cutre-
mur, sau o să avem unul cât de curând.
A doua zi și-a povestit observațiile sale
și la curte, dar spusese sale n'au fost luate
în serios. Peste puțin timp trebuia însă
să se adeverească, că poetul avea dreptate.
După o săptămână veni știrea că o parte
a Messinei a fost nimicită de cutremur.
Mai târziu Goethe a vizitat în persoană
Messina. A găsit neatinsă numai biserica
și mănăstirea iezuitorilor.

Bibliografie.

St. O. Iosif. «*Zorile*» Dramă istorică
în două acte și în versuri. Prețul 1 cor.
(10 b. porto).

«*P. Ispirescu*» Povestirile unchișului
f. fotos. 1 cor. 50. (10 b. Porto).

Vasile Alexandri. Ediția II din opere
complete. *Teatrul I.*

De cuprinsul următor:

«Soldan Viteazul», Mama Anghelușa», «Her-
șen Bocșegiu», «Clevetici», «Sandu Napoală», «Su-
rugiul», «Ion Păpușariul», «Cucoana Chirița»,
«Barbu Lăutaru», «Paraponisita», «Kora Nastasia»,
«Haimana», «Gură-Casă», «Stan Covrigariul»,
«Vivian lieră», «Pacală și Pândulă», «Ștara măței»,
«Crăiu nou», Harță Răzășu», «Rămășagul», «Pea-
tra din casă», «Nunta țărănească», «Chirița la
lași», «Chirița în Provincie».

Prețul 1 cor. 50 b. (20 bani porto)

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu

Redactor respons: Victor Branișcu

Răceala acută

și tusea dispar curând folosind

Emulsiunea Scott

care are un efect alinător și întări-
tor, cu gust plăcut. că toți aceia,
cari nu pot mistui untura de pește
obicinuită, iau

Emulsiunea Scott

cu ușurință și plăcere.
Afară de aceasta Emul-
siunea Scott e mult mai
princioasă. (6)

Veritabilul omul cu
marea — *Scott* —
ca zenu de garanție
a procesurii lui
Scott.

Prețul unei sticle origi-
nale 2 coroane 50 bani.
Se capătă în toate
farmaciile.

Asa de păstrare (reuniune) în Săliște

Convocare!

P. I. Membrii Cassei de păstrare (reuniune) în Săliște se convocă la ședința

Adunării generale extraordinare,

conform §. 15 din statutele reuniunii pe **Vineri în 2(15) Iuarie a. c.** la 10 oare a. m. în sala școlii gror. române din Săliște, pe lângă următorul

PROGRAM:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Modificarea statutelor reuniunii
3. Propunerea direcțiunii pentru sporirea părților fundamentale.

Din ședința Direcțiunii Cassei de păstrare reuniunii în Săliște, ținută la 2 Ianuarie 1907.

(1--1) **Direcțiunea.**

Cursul pretei Brasov

Din 4 Ianuarie n. 1909.

Banote rom. Comp.	18.66	Vend.	18.74
Argint român	18.50		18.70
Lire turcesc	21.41		1.70
Seris. fone. Albine 5%	100		1.11
Butle Busesci	2.51 1/2		2.53
Napoleonori.	19.04		19.12
Galbeni	11.20		11.40
Mărei germane	117.20		117.20

Contra tusei, răgușelei și catarului are efect mai bun

Bomboane Pemetale lui RETHY

a se observă, ca la cumpărare să se ceară expres **Bomboane Rethy**, deoarece sunt multe imitații rele

1 Carton 60 bani.

Să cumpărăm numai

RETHY Pemetale Bombone!

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei“

se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunare.

„CRISTÁLY“

fabrică de spălat și curățit în mod chemic, Kolozsvár.

Spală și cală **albituri femeiești și pentru bărbați** cu aju oral mașine or tehnice moderne, foarte frumoasă cură și pe lângă prețurile cele mai moderate.

Primește pentru curățit în mod chemic vestiminte femeiești și bărbatești, materii de mătase, țesături și obiecte de lux etc.

Reprezentanța în Brașov la

„HOTELUL GRAND“

Strada Neagră Nr. 62, (Fekete-utca). — Telefon 92, unde se primesc obiectele pe lângă revers, și în cel mai scurt timp se reînăpiază. Tot acolo se capătă și registrul prețurilor.

(481.10--10.) **Pachetarea și expedarea gratuite.**

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Oct. st. n. 1908 și până în 1 Maiu st. n. 1909.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Bud. peșta:

- I. Trenul mixt la ora 5:46 min. dimîn.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2:45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la ora 7:30 min. sêra.
- IV. Tr. accel. p. Arad la órele 10:26 m. sêra.
- V. Tr. accel. p. Arad la órele 6:05 min. dim.

Dela Brașov la București:

- I. Trenul de persoane la ora 3:20 m. dim
 - II. Trenul mixt la órele 12:00 m. p. m.
 - III. Trenul accel. la óra 2:19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
 - IV. Tren mixt la órele 7:47 sêra.*
 - V. Tren accel. la órele 4:59 min. dimîn.*
- (* care circulă numai la Predeal)
- (* până la 15 Noemvrie)

Dela Brașov la Kezdi-Osorhoiu Bereczk și Ciuc-Ghimes:

- I. Trenul de pers. la ora 5:15 min. dim.*
 - II. Trenul mixt la ora 8:41 min. a. m.*
 - III. Trenul de pers. la ora 3:05 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Szereda.)
 - IV. Tren de pers. la orele 7:00 m. sêra.*
- (* au legătură numai la Szepszi-Szt.-G. örgy)

Dela Brașov la Zernesci (gara Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la ora 3:40 min. a. m.
- II. Trenul mixt la ora 4:16 min. p. m.
- III. Tren mixt la óra 9:40 sêra.

Dela gara Bartolomeiu la Făgăraș:

- I. Tren de pers. la ora 4:37 m. n. dimîn.
- II. Tren la ora 7:17 minute dimînța.*
- III. Tren la ora 10:09 minute p. m. (are legătură până la Nagyszeben sos. 8:59 seara.)
- IV. Tren la ora 3:27 minute p. m.*
- V. Tren la ora 5:17 minute p. m. (* până la Feketehalom.)

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapeșta la Brașov:

- I. Tren accel. p. Arad la órele 4:52 m. dim.
- II. Trenul de persoane la ora 7:12 dim.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2:09 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la ora 8:50 min. sêra.
- V. Trenul accel. la ora 10:00 seara.

Dela București la Brașov:

- I. Tren. de pers. la ora 7:28 min. dimîn. (numai dela Predeal).
 - II. Trenul accel. la ora 2:18 min. p. m. (Are legătură cu Sibiu și Cluj).
 - III. Trenul pers. la ora 4:55 m. p. m.
 - IV. Trenul mixt la ora 9:18 min. sêra
 - V. Trenul accel. la ora 10:14 m. n. seara.*
- (* până la 15 Noemvrie).

Dela Bereczk-Kezdi-Oșorhoiu și Ciuc-Ghimes la Brașov:

- I. Trenul de persoane la ora 8:16 m. dim.*
- II. Trenul de pers. la ora 1:59 m. p. m.*
- III. Trenul mixt la ora 6:33 m. sêra.*
- IV. Tren mixt la órele 10:08 m. sêra. (* au legătură cu Ciuc-Ghimes).

Dela Zernesci la Brașov (gar. Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la ora 7:12 min. dim.
- II. Trenul mixt la ora 1:31 min. p. m.
- III. Tren mixt la óra 7:07 sêra.

Dela Făgăraș la gara Bartolomeiu:

- I. Tren la ora 6:41 min. dimineața.
- II. Tren la ora 9:38 min. a. m.*
- III. Tren la ora 11:53 min. a. m.
- IV. Tren la ora 6:28 minute p. m.*
- V. Tren la ora 9:41 minute seara. (* dela Feketehalom.)

Doi birtași

Se cantă unul pentru Restaurantul nou zidit în Cobalm, proprietatea „ECONOMIEI“, institut de credit și economii cu localități frumoase 2 camere de pasageri, ghețariu, curte mare cu grajduri și șoproane, grădină frumoasă cu popicarie, credenz de vară, per 1 Februarie 1909 și

altul per 1 Aprilie 1909 eventual și mai înainte pentru primirea birtului comunal „La coroană“ în Cobalm. Se cere ca birtași să fie inteligenți, să poată depune o cautiune și să conducă o bucătărie bună.

Berăria din Feldicara:

FRANZ TICHY.

Dă informații și **Dl MIHAEL ROTH**, în Cobalm.

MARE vânzare de Crăciun!

Prețuri de ocazie!

Despărțământul pentru Dame:

- Falton scurt de postav, de isrnă K 16—
- Baiton scurt de postav, de iarnă „ 20—
- Balton cu plus presat „ 25—
- Balton cu plus de mătase „ 45—
- Baiton cu blana „ 60—
- Mantale de trestiu „ 40—
- Costume „ 26—
- Rochi singurate „ 10—
- Baltonne de copii „ 12—
- Mantale de copii „ 10—
- Bluze de flanelă „ 4—
- Buze de mătase „ 10—
- Capete de flanelă „ 12—
- Ba colier „ 5—

Despărțământul pt. bărbați:

- Costume de Chevio și Cargarn K 21—
- Baltonne de iarnă „ 22—
- Baltonne de iarnă scurte „ 16—
- Baltonne uster „ 20—
- Costum fin „ 15—
- Balton de iarnă fin „ 16—
- Costum de copii „ 7—
- Balton de isrnă de copii „ 10—
- Bunde pentru oraș „ 80—
- Bunde de voiaj „ 50—
- Balton scurt blană „ 26—
- Pantaloni de bărbați „ 6—
- Pantaloni de băieți „ 450
- Pantaloni de copii „ 350

Magazinul de haine J. ASCHER

Brașov, Târgul Inului Nr. 26.

Prețuri fixe.

437 10-10.

Telefon 339.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Târgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădit cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a pute executa orice comanda cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN ACR ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘTIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGOANA ȘI DE NUNȚĂ
DIFERITE FORMATE ȘI DE COLORI.

PROGRAME.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru toate speciile de servicii.

BILANTURI.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori,
Coverte, în totă mărime.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
ȘI RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE ÎNMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biroul tipografiei, Brașov Târgul Inului Nr. 30, în etagiul înderpt în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia **A. MUREȘIANU, Brașov.**

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul a 10 zile se vende la zaraful Dumitru Pop, la tatungeria de pe parcul Rudolf și la Eremias Nepoțu.